

ABONAMENTUL.

Un an 120 cor. (60 lei)

1/2 an 60 " (30 lei)

1/4 an 30 " (15 lei)

O lună 10 " (5 lei)

Un nr. 50 fl. (25 bani)

Unirea

INSERTIUNI.

Un șir garmond:
odată C. 1.50 a doua
și a treia oară C. 1.20

Manuscrite sunt a se
trimite la Redacția
„UNIRII” Blaj.

Ziar național — apare în fiecare zi de lucru.

Unirea forțelor

este de mare importanță în toate acțiunile mari, cari țintesc la fericirea popoarelor. Importanța ei însă se potentează în timpuri critice, cari pot fi decisiv pentru viitorul fericit ori nefericit al unui popor. Atari zile grele și critice trebuie să socotim și zilele de acum.

Conferența de pace este spre sfârșite; nime nu ne asigură însă, că sfârșindu-se conferența, va urma numai decât și pacea. Semnele arată, că timpul înfrățirii popoarelor încă nu a sosit, probabil nici nu va sosi în curând. Popoarele învinse, măhnite în suflet, că și-au pierdut puterea, de care veacuri întregi au abuzat, spre a stoarce și exploata în folosul propriu seva popoarelor supuse dominațiunii lor, sunt conștie, că prin luptă dreaptă, ce au pierdut, nu mai pot recâștiga, pentru aceea recurg la intrigă și minciună: cultivă și propagă pe toate căile veninul bolșevismului. — Ei vreau, ca să infecteze mulțimea cu principii subversive în țările învingătorilor, să provoace acolo nemulțămiri și împăcheri, apoi să pescuie în tulbure și, dacă se poate, să se avânte la puterea de mai înainte, ori dacă aceasta ar fi cu neputință, să arunce și aceste țări în nefericirea și halul, în care se află acum țările bolșeviste. Dacă ei se văd nefericiți voiesc, să ne împingă și pe noi în o asemenea stare. Că nu au gânduri bune, o spun pe față.

»Vorwärts«, organul oficial al partidului socialist

german, o spune expres, că »semnatura tratatului de pace, nu înseamnă adheziunea Germanilor la condițiunile, ce le-au fost impuse în conferența de pace«.

Francezii, cari par satisfăcuți, că le-a succedat revanșul pentru dezastrul din 1871, încă nu au încredere în sinceritatea teutonică. Clemenceau nu voiește să demobilizeze, Italia trimite Poloniei muniție de războiu, puterile antantei susțin și pe mai departe alianța înarmată; întreg Orientul este în fierbere. Tot atâtă dovezi, că pacea nu e restabilă, și că nici nu avem garanță suficientă, că ea se va restabili în curând. Toată lumea e îngrijată pentru viitor.

În fața situației nebuloase ce avem să facem noi Românii? Vitalitatea proverbială a neamului nostru ne-a apărut de contopirea în alte neamuri; vitejia armatei române și o întorsătură favorabilă a norocului ne-a unit aproape pe toți în un stat național român, destul de respectabil. Dumnezeu a făcut, ca noi azi să fim mai presus decât popoarele, cari ne stăpâneau ieri. Această situație ne impune să ne menținem, la treapta de a fi cel mai de frunte popor în Orientul Europei. România-mare posedă toate acele bunătăți, cari pot face un popor tare și fericit. Și cum ne vom menține la înălțimea situației? Prin conlucrare armonică și frățescă pe toate terenele vieții; prin munca cinstită și conștientă ținând mai pe sus de toate la consolidarea și mărirea statului român. Pe cei mici

de suflet, să-i încurajăm, de cuvintele amăgitoare a agenților plătiți și neplătiți să nu ascultăm, să stăm la pândă cu arma în mână; ca nu cumva dușmanii să ne răpească bunătățile, la cari am ajuns; să avem încă răbdare noi, cari am suferit veacuri întregi; și precum uniți am fost în

suferințe, așa uniți să rămânem în luptă, ce trebuie să-o mai purtăm încă spre deplina noastră siguranță, și Dumnezeu ne va ajuta să ajungem la învingere deplină. Să ne unim toate forțele pentru ajungerea acelei învingeri strălucite. Unirea forțelor e nădejdea și tăria noastră.

SITUATIA.

Germanii tot mai sperează. — Pacea cu Austria întârzie. — Relații încordate între Italia și Jugoslavi. — Tratatul cu Polonia. — Brătianu acasă.

Politica externă pe azi nu are senzații. Se lucră pretutindeni la limpezirea situațiilor în direcțiile deja cunoscute.

Germania înfrântă, nu desperează, ei făurește *revanșa*. »*Trebuie* — scrie presa lor — să ne înarmăm până în dinți, repetând în fiecare zi: *Dumnezeu când a lăsat ferul nu a voit ca să existe sclavi pe pământ.*« — Aceasta e lozinea. Dar acest principiu nu-i va salva.

Franța și cu ea întreagă liga națiunilor — veghează cu ochi de Argus. »*E o singură condiție* — spune Clemenceau în vorbirea cu care a depus pe biroul camerei tratatul de pace — ca mântuirea să fie deplină, aceea de-a rămânea totdeauna prezenti la datoria războinică pe care am zdrobit-o poate definitiv«. Și cu toate uneltirile germane Franța va implini aceasta condiție.

Dar pe planul întâi al interesului azi nu mai e Germania, ci

pacea cu Austria.

Vești nelătărite din America pretind, că tratatul va fi *considerabil revizuit*. Nu avem însă motive, cari să justifice aceasta bruscă schimbare de atitudine a Consiliului interaliat;

credem prin urmare că e vorba mai mult de anumite desiderate americane, decât de realitatea prezentă.

Aceleași telegrame anunță, că pacea cu Austria nu va putea fi semnată înainte de *1 August*. Ar rămânea astfel timp pentru eventuale modificări, dar de altă parte pace definitivă nu am avea decât pe toamnă.

De fapt — după telegrame din Lyon — condițiile de pace cu

Bulgaria și Ungaria au fost de-abia schitate de cei 5 miniștri de externe.

Tot de peste ocean se anunță, că raporturile dintre

Italia și Jugoslavi »sunt pe punctul de a deveni ostile«. Zvonul de peste mare în acest punct este mai întemeiat, relațiile între cele două state de fapt sunt încordate.

Tratatul între Polonia și cele cinci mari puteri e publicat deja. E precedat de o scrisoare alui Clemenceau, în care se impun anumite principii pe cari trebuie să le primească și a căror esență este: că Polonia și în viitor depinde dela aliași, stând sub garanția ligei națiunilor și că va respecta dispozițiile luate pentru minorități.

Bulgaria continuă a ne face declarații de dragoste. Mai nou prin premierul Theodoroff. Decât că cer în schimb mici cadouri, la cari ne puteam aștepta dela tradiționala obrăsnicie bulgară: *revenirea la statu-quo din 1912*, ceace pretind de altfel și dela Greci și Sârbi.

Situația României se va clarifica în sfârșit. Dl *Brătianu a trecut deja spre București*, unde va da lămuriri. Se va ținea probabil un consiliu de coroană, care va hotărî probabil *semnarea*, și atunci schimbarea de guvern e sigură.

Bulgaria ne caută pre-tinia. Ziarul italian »Tribuna« publică o interesantă con-vorbire pe care corespondentul său din Sofia a avut-o cu primul ministru bulgar Teodoroff în privința rela-țiunilor viitoare româno-bul-gare.

Intre altele, d. Teodoroff a declarat, că întreg poporul bulgar e partizan al unei apro-prieri cu România de care nu'l desparte decât diferențe secundare ce pot fi tranșate cu puțină bună voință de ambele părți.

Știu — a declarat Teodo-roff — că conferința de pace a hotărât să invite oficial ambele țări să se înțeleagă amicabil asupra diferențelor în curs. Noi nu am primit încă această invitație.

Repet, că neînțelegerile ce ne despart de România, sunt de minimă importanță și pot fi supuse intereselor ce am-bele țări au să trăiască în bună vecinătate în viitor.

Primul ministru bulgar a încheiat mulțumind guvernul italian pentru bunavoința ce arată Bulgariei și pentru demersurile ce face pentru o apropiere de România.

Datoriile de război ale Belgiei. Marile puteri aliate au hotărât să șteargă toată datoria de război a Belgiei. În acest scop li vor acorda 2 miliarde franci din des-păgubirile ce va plăti Ger-mania iar sumele ce dato-rește aliaților vor fi acope-rite prin bonuri germane, provenite tot din suma des-păgubirilor ce va plăti Ger-mania.

Profesorii.

— Ecou. —

În legătură cu publicarea con-cursului pentru posturile dela universitatea din Cluj, se fac diferite combinații. Pe noi com-binațiile personale nu ne im-poartă, ne privesc însă principiile, cari se sulevează în legătură cu catedrele universitare.

Profesorii dela cele câteva școli secundare românești au fost angajați până acum la toate. S'a cerut undeva o acțiune cul-turală românească, la cine s'a adresat publicul? La profesori. Asociațiunea s'a ținut la nivel? Cu cine? Cu profesori! S'au cerut discursuri, conferențe, ac-țiuni de propagandă culturală-națională? Cine a făcut-o? Pro-fesorii! La gazete cine au scris, partea politică, culturală, literară, economică cine a îngrijit-o? Profesorii. N'a fost o mișcare, fie aceea de orice natură să nu dai de profesor acolo. Cu inima liniștită putem spune, că întreaga viața noastră intelectuală s'a răzimat pe umerii celor câțiva profesori dela liceele românești, cari au trebuit să provadă toate lipsurile, toate exigențele, toate nevoile noastre culturale, de cele mai multe ori cu periclitarea existenței lor.

Mai adaugeți la aceste îngri-jirea școlilor cu manuale, tipă-rite de regulă pe spesele lor, mai cântăriți și modesta miș-care științifică, literară la noi în Ardeal, datorită aproape ex-clusiv profesorilor și veți avea icoana activității profesoriale de aici.

În sbuciumul acela continuez, care nu i-a dat răgaz profeso-ruului nici la catedră nici la studiu, căci nevoile stăruitoare ale vieții publice românești își reclamau în continuu pe expo-nentul lor, cui să-i mai fie rămas timp pentru o validitate puter-nică pe un singur teren, care pe urma pregătirii și bogatelor cunoștințe a multora dintre pro-fesori putea să-le aștepte?

În imperiul acesta românesc însă, când alte perspective să deschid celorce au dat dovadă, că au trăit și au produs ceva; profesorul nostru ardelean va fi și trebuie să rămână ostașul en-tusiast al patriotismului, al cin-stei, și pe mai departe dar în acelaș timp muncitorul cel mai temeinic al științii, artelor și literaturii, avându-le acum mij-loacele, pe cari nu le-a avut mai înainte.

Să nu se piardă aceasta din vedere. În statul român orice muncă săvârșită trebuie să-și aibă răsplata ei și fiecare om să-și aibă terenul de validitate, amăsurat capacității, de care a dat dovezi în trecut.

Treicolorul.

În ultimul număr al „Gazetei oficiale“, dl general Domașnianu reacearcă toate autoritățile mili-tare și civile se corecteze gre-șala, aproape generală, în chi-pul neregulamentar, în care sunt întocmite steagurile treicolore. Dl general găsește, că nu e bine, ca colorile să steie per-pendicular cu bățul, ci trebuie să fie paralele, începând dela băț în ordinea: albastru, galben și roșu.

Să ni se ierte observarea, că lucrul nu stă chiar așa. Totdea-una a fost deosebire între dra-pelele din Ardeal și cele din vechiul regat și dacă nu mă înșel chiar și în Bucovina se făceau drapelele ca în Ardeal, adecă cu colorile perpendicu-lare cu bățul. Și eu nu cred, că din prilejul unirei cu Româ-nia, când am avut și noi liberta-tea de a ne împodobi casele cu drapele treicolore ori când am avut fericirea de a primi pe iubii membri ai Casei re-gale, nu cred zic, să se fi re-marcat altfel de steaguri decât ardelenesți. Și eu gândesc, că e bine așa! Nu mă gândesc de loc, de a stabili ceva osăbire, între noi și frații de dincolo, cari și-au vărsat sângele petru liberarea noastră, dar, să ni se lase voie, cel puțin nouă, cari nu suntem soldați, să rămânem cu steagurile, pentru cari am suferit atâtea în trecutul nu tocmai depărtat. Pentru care nu odată a trebuit să înecăm în piepturile noastre o pornire de revoltă, fiindcă nu puteam să răsturnăm insultele, pe cari slujile vechiului guvern le adu-ceau așa de adese acestui trei-color, pe care azi îl vedem cum fâlfăie cu mândrie.

Extras din ordonanța Nr. 21 și 25 (modificată).

1. Vor fi considerați ca infractori;

a) Acei cari fără rea cre-dință prin localuri publice gări, trenuri, pe străzi, etc., vor comunica, colporta, co-mentă în orice chip, știri fie adevărate, fie imaginare, sau păreri relative la operațiunile de război, situația și dislo-carea trupelor, dispozițiunile autorităților militare, sau orice chestiune privitoare la armata română.

2. Această infracțiune se va judeca și condamna de pretori în prima și ultima instanță, cu închisoare până la un an și cu amendă până la 2000 Lei.

Când faptele de mai sus se vor fi săvârșit în scopul de a spiona, sau trada, se aplică pedepsele prevăzute de legile penale în vigoare în timp de războiu.

Tratatul original al Păcii. Exemplarul unic al tratatului de pace, cu toate semnăturile autografe ale plenipotențiarilor, a fost dus Sâmbătă seara dela Versailles la Quai d'Orsay și depus la protocol până ce va fi trans-portat în arhivele ministe-rului de afaceri streine. — Tratatul are 400 pagini.

Corespondență.

— Liceu în Lăpușul-unguresc —

În 18 Iunie a. e. în prezența subrevisorului școlar inteligința din Lăpuș și jur a pus bază unui liceu în o plasă, care, dim-preună cu a Mânstirului face aproape jumătate din județul Solnoc-Dobâca.

Aste două plase fiind departe de centru, lipsite de comunica-ția trenului cu greu își pot orește Lăieși, cu toate aste însă gimnaziile din Baie, Dej și Nă-săud sunt bine cercetate, dar numai din cei cu stare bună căci cei mulți din lipsa mijloa-celor rămân acasă îngropându-și talentul.

Din acest prilej e bine să facem puțină biografie a acestui ținut.

Lăpușul ungueresc cu-o fru-moasă inteligență românească dar ori ce încercare de avânt națio-nal să lovea de șovinismul cel mai incarnat. Aici s'a plămădit cele mai draconice planuri în contra noastră. Înainte de răz-boiu cu câțiva ani aici s'a re-dactat și o foaie (>Ciblesallja<) cu scopul de-a insulta tot ce e românesc.

Cu toată urgia însă s'a ridicat o biserică pompoasă, o bancă cu un capital destul de frumos. Tot aici dimpreună cu jurul și >chioarul<, pe vremea absolutis-mului — s'a ridicat o școală centrală, cu intenția de-a fi fo-losită ca liceu, — având încă-perile de lipsă; — dar nu s'a putut validita din lipsa mijloa-celor rămânând și pe mai de-parte ca școală centrală cu 3—4 puteri didactice.

A fost o școală de model în care pe lângă cunoștințele ne-cesare aveai puțința de-a cu-noaște obârșia neamului nostru. Școala aceasta era asămăntoare celei din Năsăud și Monor. În timpul din urmă a fost redusă numai la un post, acela încă de abia vegetează.

— Inființindu-se liceul școala centrală încă se va ridica la 4 puteri didactice și e timpul bine venit mai ales acuma când lipsa de învățători se simte pretutindeni astfel și copiii din jur au posibilitatea de-a învăța carte ca din trecut. Cred că Sf. Sa Ioan Giorgiu preposit, care e președintele senatului școlastic și tot odată patronul școlii dimpreună cu inteligența, va face tot posibilul ca salele de învățământ să fie provăzute cu cele trebuincioase împlinindu-se prin aceasta vechea Lui dorință: »că

școala din Lăpuș trebuie susținută pe lângă ori ce jertfă.

Lăpușul-românesc cu peste 600 fumuri toți Români afară de comercianții cari sunt Armeni și Ovrei, școală românească nu are.

Cele 35 comune sunt sărace în urma înpilării grofilor unguri. O singură societate de consum avem în comuna Suciul de sus. Cam așa stăm în acest ținut deci înființarea liceului e foarte oportună.

Școli multe și bune ne trebuiesc.

G. P.

Banatul*)

Crai mândru, visarea trecutelor vremi,

A seclilor de mai n'ainte,

Pe calea Ta ninsă de lauri și flori

Aduși și de mine aminte!

Că și eu sunt fiul aceleași mumi

Mai mic, dar mai mândru ca frații

Toți, pre când steme de nea port pe frunți

Și 'n nouri se' mbracă Carpații

Eu n'al meu suflet port numai un lan

De grâne cu spicele pline! —

Dar... visuri de veacuri și lacrimi duc

Asi apele mele streine!

Cătușe rod brațe și pieptul român

La Belgrad prin neagra Sârbie...

— Atâtea suspine și lacrimi la noi

Și-atâtea vieată pustie!...

...Ieri mai aveam licăriri de nădejdi

Ursite 'ntr'o dulce-auroră,

Când într'o clipă din grele sclăvii

Liberați ne-am întins la o horă

Toți frații de-odată cu mândre surori,

Sub ochiul de mamă-ferbinte..

Dar, vai!... De-atunci noaptea-i mai lungă mai grea

Și visul de-o clipă ne minte!

Pe-un șopot de frunse din codrii cărunți

Ardealul trimisumea'n vale

O șoptă haină, că Sârbi mă duc,

Mă fură din brațele Tale!

Ah! iată cum vin!... Ah! iată aici!

Pe arme cu scriptele grele,

Să-mi sape de-acuma, să-mi sape de-acum

Mormântul nădejdilor mele!

In temniți cernite-mi vom duce pe rând

Din satele mândre fecioru,

Și popii cărunți vor plânge 'n psaltiri

Și ficele 'n mijlocul horii!...

Crai mândru, visarea trecutelor vremi

A seclilor de mai n'ainte!

Pe calea Ta ninsă de lauri și flori

Aduși și de mine aminte!

Ascultă oftarea Carpaților Tăi

Și șopotul codrului verde;

Că-i glas obidit, e doru-mi pribeg,

Ce mild cerșindu-ți — se perde.

S. Aiudeanu.

Scrisă cu prilejul vizitei MM. LL. la Blaj.

Mic răspuns unui domn,

care nu merită nici unul.

De dr. Zenovie Păclișanu.

Numerii 116—18, 122, 124, 126—28 ai acestui ziar publică „răspunsul“ d. Ștefan Meteș la recensia mea apărută în toamna anului trecut despre cartea dsale »Istoria Bisericii și a vieții religioase a Românilor din Ardeal și Ungaria“. Aceia dintre cetitorii „Unirei“, cari au avut răbdarea convenită să citească întreg „răspunsul“ păr. Meteș cred, că nu-și vor putea aduce ușor aminte să mai fi văzut undeva în presa românească ardeleană o svârcolire atât de furioasă și de nepotolită și să mai fi cetit injurii atât de păimase, de brutale și necuviincioase, ca acelea cu cari Sf. Sa crede, că-și poate apăra slăbiciunile cărții. Și iarăși aceia dintre cetitori, cari au avut în trecut și curiozitatea de-a controla afirmațiile lungului răspuns au trebuit să rămână uimiți de absoluta lipsă de scrupul, cu care d. Meteș afirmă neadevăruri cu tendința evidentă de-a-și seduce cetitorii. Apucătura aceasta, din care dsa face o armă de luptă, este atât de detestabilă încât cetitorii nu se vor mira dacă renunț la orice discuție cu numitul domn. Sunt atacuri la cari nu se poate răspunde decât ignorându-le. Ce-ar folosi știința istorică românească sau cetitorii acestui ziar dintr-o discuție injurioasă și plină de cele mai brutale atacuri personale? Cred, că nimic. Pe cetitori nu-i între-sează nici barba păr. Meteș nici chelia dsale nici casa în care locuiește, nici coloarea hainelor, pe cari le poartă.

Un anumit interes poate avea, ca simptom social patologic, cinismul cu care Sf. Sa prezintă publicului cetitor cele mai îndrăznețe falșuri cu calmul și liniștea, cu care alt muritor prezintă adevărul cel mai curat. Voiu cită câteva exemple, cari vor fi suficiente pentru a convinge și pe cel mai rezervat cetitor, că stăm în fața unui grav caz de... „curaj științific“.

1. În recenzia mea am spus d. Meteș, că *Magyar történelmi tár* nu exista la 1910 ci *Történelmi tár* și că face mai de multeori confuzie între acestea două reviste. Dsa răspunde: „Magyar történelmi tár și Történelmi tár e aceeași revistă, care la 1910 a pierdut cuvântul „Magyar“ dela început rămânând tot „magyar“ történelmi tár. Afirmația d. Păclișanu că eu mai fac de câteva ori confuzie între aceste pre-tinse două reviste e falsă“. Cum

vedeți o afirmație precisă și făcută cu cea mai calmă serio-sitate, ca și când ea ar fi cea mai adevărată din lume. În realitate însă e neadevărată dela cel dintăiu până la cel din urmă cuvânt. „Magyar történelmi tár“ a fost o revistă publicată de Academia maghiară din Budapesta și a apărut în anii 1855—1877. „Történelmi tár“ a fost o altă revistă publicată de Societatea istorică maghiară între anii 1878—1912. Prin urmare nu a fost aceeași revistă și nu a pierdut la 1910 „cuvântul Magyar dela început“ și deci e o greșală a cită „Magyar történelmi tár“ din 1910. Greșala aceasta respective confuzia între celea două reviste o mai face dsa și la pag. 409 și 410 a cărții unde citează „Magyar történelmi tár“ din 1878, când acesta nu mai exista. Cu toate acestea păr. Meteș are „curajul științific“ să numiască afirmația recenziunii mele „falsă“.

2. I-am spus d. Meteș, că ac-tul regelui Vladislav din 14 Maiu 1494 nu e „un falsificat“ cum afirmase la pag. 52 a cărții sale pentru că am găsit originalul lui. Păr. Meteș răspunde, că eu am luat simplu documentul din cartea lui Hodinka cu în-semnarea, că originalul se află în arhiva din Pressburg. Cum vedeți mi-se aduce o acuză din cele mai grave: Hodinka gă-sește originalul documentului, îl publică în o carte a sa și eu spun lumii că l-am descoperit eu. Cine a avut însă curio-sitatea să controleze afirmația aceasta a Sf. Sale s'a putut imediat convinge, că Hodinka în colecția sa de documente „*A munkácsi gör. szert. püspök-ség okmánytára*“ nu are din anii 1494—97 nici un docu-ment iar în cealaltă carte „*A munkácsi gör.-kath. püspökség története*“ (p. 209) folosește documentul amintit după co-pia publicată de Hintz în „*Geschichte des Bisthums der gr. nichtun. Glaubensgenossen in Siebenbürgen*“ apărută în Sibiiu la 1850. Frumoasă armă de luptă științifică!

3. I-am spus d. Meteș, că faimosul Teodor de pe la 1230 al d-sale, e cunoscutul episcop latin cuman Teodoric. Sf. Sa răspunde: „documentul, care vorbește de primul episcop latin al Cumanilor, Teodoricul d. Păclișanu, e un falsificat dovedit de I. Karácsonyi în *A ssékelyek eredete*. Budapesta 1905 p. 21.“ Cum vedeți d. Meteș citează un

autor străin, citează o carte indicând chiar și pagina, unde s'ar dovedi că documentul cu Teodoricul meu e un falsificat. Voiți ceva mai exact și mai corect din toate punctele de vedere? Dar Karácsonyi în cartea și la pagina citată dovedește că pretinsa scrisoare din 1228 alui Teodoric, prin care-i sfătuiește pe Săcuii din Ardeal să nu se supere pentru înființarea episcopiei Cumanilor, fiindcă în Biserica lui Hristos pot paște împreună Săcuii, Cumanii și Românii, — e un falsificat. Și într'adevăr scrisoarea e falsă, lucru pe care-l știam și eu de mult. Dar oare pe scrisoarea aceasta se întemeiază cunoștințele noastre despre Teodoric? Nu. Pe Teodoric îl cunoaștem din scrisoarea, prin care papa Gregoriu IX. laudă în 1228 pe arhiepiscopul din Strigon, că l-a pus în fruntea episcopiei cumane pe Teodoric (Fejer III, 2 p. 153); din scrisoarea, prin care același papă informează în același an pe călugării predicatori din Ungaria despre numirea lui Teodoric, și-i invită să lucreze împreună cu dânsul pentru convertirea Cumanilor (Hurmuzachi, I, 107); din scrisoarea prin care în 13 Septembrie 1229 Gregoriu IX. dă lui Teodoric privilegiul de-a fi supus direct Scaunului papal și-l autorizează să poată deslegă în cazurile rezervate mai puțin grave (Hurmuzachi I, 112. cfr. N. Pfeiffer, Die ung. Dominikanerordens-provinz p. 185 Nr. 39). Despre Teodoric vorbește și d. N. Iorga în *Studii și documente I—II*, și în *Istoria Bisericii românești I*, și prin urmare îl putea cunoaște și d. Metesș și putea ști pe ce documente se întemeiază cunoștințele noastre privitoare la el. Dsăle însă îi trebuia o „armă științifică“ și credea că o găsește într'o afirmație făcută cu tendința de a-și seduce cetitorii. (Va urma).

Congresul dela Sinaia. S'au terminat constăturile episcopilor ortodocși ținute zilele trecute la Sinaia în chestia unificării bisericilor ortodoxe din România mare, la cari au participat și ministrii Dr. C. Anghelescu și Dr. V. Branisce. După vii debateri s'a hotărât ținerea unui sinod cu participarea tuturor arhierilor bisericii ortodoxe. Aici se va purcede la înfăptuirea unirii în organizația bisericească, pe baza Statului organic al bisericii din Ardeal, care în acest scop se va trimite spre studiere tuturor autorităților bisericești din România întregită.

Infrângerile bolșevicilor în Rusia. Comunicatul din 1 Iulie face — bilanțul situației trupelor bolșevice — după telegrame din Ecatrinodur în terminii următori: Luna Maiu a fost dezastruoasă pentru trupele bolșeviste din sudul Rusiei. Au fost succesiv bătute armatele 8, 9, 10 și 13 trimise pe țărmul mării de Azov. Acum sunt în plină retragere. Armata 10 bolșevistă a avut 75 la sută pierderi. Două divizii din armata 9 au fost scoase din luptă iar armata 13 se retrage complet demoralizată.

*

Atentat contra lui Kramarz. Din Praga vine știrea că indivizii Stasny și Vladimír Gregor au tras focuri de revolver asupra automobilului în care se află dr. Kramarz, președintele conziliului de stat ceho-slovac. Stasny a declarat că drul Kramarz este un pericol public și a voit a împiedeca duocrea lui la Paris. Stasny a fost condamnat la 8 ani, iar Gregor la 4 ani închisoare.

Pentru Banat.

În 29 Iunie Ghirișul a avut praznic mare. Mii de oameni s'au întrunit atunci, ca să-și spună în comun gândul și dorința, ce ferbe în inima fiecărui român, că „Vrem Banatul întreg și Crișana, până la linia din 1916“. — Adunarea deschisă de protop. Gavril Pop a avut oratori distincți. A vorbit dl subprefect Dr. Pătăceanu despre glorioasa „Dinastie română“, apoi Dr. Ioan Sâmpăleanu a stârnit însuflețire fără margini pentru Banatul ce ne strigă cu lacrimi de jale. Primpretorele Dr. Moldovan vorbește despre reforma agrară, apoi se cetește moțiunea și se trimit telegrame M. S. Regelui și Dlui Dr. Iuliu Maniu. Adunarea s'a sfârșit în acorduri însuflețite de cântări naționale.

Rap.

Biroul de cenzură face încă odată atent onoratul public, că va cenzura și speda numai acele epistole, cari nu vor fi mai lungi de 2 pagini obicnuite, vor fi scrise lăgibil și se vor da la postă în plic deschis, toate celelalte vor fi nimicite.

Informațiuni.

— **Di Ionel C. Brătianu,** primul delegat al României la Conferința de pace e în drum spre București. Azi la ora 6^{1/2} e la Blaj. La toate gărilile se fac primiri entuziaste întransigentului apărător al revendicărilor noastre naționale.

— **Albanezii** au cerut din nou Conferinței de pace să le facă dreptate, dându-le posibilitatea unui trai independent și național. În era păcii și dreptății Conferința să nu ia în seamă cererile nedrepte ale Grecilor, Sârbilor și Italianilor.

— **Clemenceau** a spus unui deputat, referitor la zvonurile despre apropiata lui retragere: „Nici nu confirm, nici nu desmint... Am obicinuit să-mi anunț singur hotărârile fără mijlocitor“.

— **Franța demobilizează.** „Le Matin“ scrie, că Clemenceau a declarat, că intenția guvernului este să demobilizeze într'o măsură cât mai larg posibilă. Deocamdată însă nu se vor putea elibera decât contingentele 1907, 1908 și 1909.

— **Bela Kun** a lansat o proclamație în care provoacă pe toți oșterii să rămână la posturi și să-și facă datoria. Contrarevoluția va fi înecată în sânge.

— **Hindenburg** a dimisionat din armata germană.

— **4.300.000 de franci** a votat camera franceză pentru sărbătoarea grandioasă din 14 Iulie pentru victorie și pace. Programul va cuprinde o defilare de trupe în ținuta de campanie având în frunte pe cei trei mareșali ai Franței: Foch, Joffre și Petain.

— **Garda albă** din Ungaria cuprinde tot mai mult teren Garda roșie a fost scoasă deja din cea mai mare parte a ținutului de dincolo de Dunăre.

— **Camera franceză** a ales deja comisiunea însărcinată cu studiarea tratatului de pace german. În comisie sunt toți candidații propuși de diferitele grupuri politice afară de doi socialiști extremiști: Lougust și Mayeras. — Comisiunea va avea 60 membrii.

— **Liceul din Petroșeni** se va prefăce în viitor în liceu tehnic, corespunzător nevoilor speciale ale regiunii respective.

— **Petrecere cu joc** va aranja reuniunea română de lectură din Beclean, în fosta casină maghiară, la 12 Iulie a. c. (sărbătoarea sf. Petru și Pavel). — Inceputul la orele 8 seara. Prețul de intrare: 10 cor. de persoană, de familie 25 coroane. Suprasolviri se primesc cu mulțumită și se cuitază în ziare. Venitul curat e destinat pentru reuniunea de lectură. Sosirea trenurilor: de către Dej: 8 ore 30 min. seara, de către Bistrița: 4 ore 30 m. d. a.

— **Familia Regală** va petrece vara la Sinaia, unde se va stabili pe la sfârșitul săptămânii viitoare. La castelul Peleş se fac deja preparativele necesare.

— **Italia trimite munițiuni la Varșovia.** Trei trenuri de câte 30 vagoane, încărcate de muniție italiană au și sosit deja la Varșovia. Aceste trenuri vor încărca în schimb la Doobrova carbuni pentru Italia, în sensul acordului pentru schimbul de mărfuri, încheiat deja între cele două guverne.

— **Zvonuri necontrolate** pretind, că Prusia vrea să se despartă din alianța statelor germane și ca monarhie nu va iscăli pacea, ci e hotărâtă să reziste chiar și cu arma.

— **Vulcanul Klockt** din Iava a erupt nu de mult, îngropând nu mai puțin de 1600 de oameni.

— **Semnarea păcii în Germania** a fost primită cu sentimente diferite. Unii cei ce speră revizuirea se bucură, că se începe iarăși era muncii pașnice. Alții jelesc desnădăduiți. Multe ziare au apărut în chenar de doliu, iar suboșterii au hotărât să poarte doliu 14 zile.

— **Gimnaziul de stat din Lugoj** a fost preluat în 30 Iunie a. c. prin comisariul guvernial Dr. V. Bârlea. 6 profesori au depus jurământul cerut, 4 și-au exprimat dorința de-a propune și mai departe ungereste, fără jurământ, iar 1 a părăsit Lugojul.

— **„Drapelul“**, ziarul Dlui Dr. V. Branisce, trece de acum în mâna unui consorțiu ce se înființează în Lugoj sub numele: „Drapelul“ societate pe acții. În fruntea consorțiului aflăm pe Il. Sa ep. Frențiu și membru este și dl Dr. Branisce.

Numărul cenzurat de: AUGUSTIN POPA.

Director: ALEXANDRU CIURA.

Redactor: Ovidiu Hulea.